

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Vigiliis, Festis, & Octavis Sanctorum. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

Fefla follemniora occurrentia in dicta die Corporis Chrifti transferantur infra Octavam in primam diem non impeditam. Ita S. R. C. die 23. Junii 1736. in *Einfideln.* & datur in noftro Indice fub num. 327.

II. Gavant. pag. 102. col. 2. num. 3. -- *Diximus feft. 3. cap. de Octavis &c.* Sectando Gavanti veftigia etiam nos ibidem in noftis Observationibus & Additionibus nonnulla tradidimus de Privilegiis hujus Octavae, & quomodo excludat Semiduplicia Fefta, necnon Duplicia translata, non verò fi

fi hęc Fefta translata Ritu Duplici primæ vel fecundæ Classis decorata.

III. Gavant. pag. 102. col. 2. num. 4. -- *An nona Lectio erit legenda &c.* Loco mox citato egimus pariter de hac re, nempe utrum infra hanc Octavam de Simplicibus legenda fit IX. Lectio, unde videantur ibi dicta, præfertim verò Decreta nonnulla allegata, & à S. R. C. edita. De expositione, & de Processione Sanctiffimi Corporis Chrifti facienda in hęc follemnitate fuſè tractavimus cum Gavanto tom. 1. part. 4. tit. 12. à num. 3.

Cap. XXI. De Dominicis poſt Pentecofteen.

caret novis Obſervat. & Additionibus.

SECTIO SEPTIMA. DE PROPRIO SANCTORUM.

Novæ Obſervationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. I. De Vigiliis, Feſtis & Octavis Sanctorum.

I. Gavant. pag. 105. col. 2. n. 5. -- *Contra quos idem Radulphus acriter invehit, quòd plures Sanctos in Calendario invexerint &c.* De variatione, quæ fecuta eſt in Breviario Romano tempore Nicolai III. Summi Pontificis, alibi locuti ſumus, nempe in noſtris novis Obſervationibus ad Caput 1. Sect. 2. ſub num. III. Hoc loco iterum dicimus, tempore præfati Pontificis multa Sanctorum Officia, & quidem plena, nempe IX. Lectio-num, in Breviario Romano inſerta fuiſſe, mandavit enim idem Pontifex, ut adhiberentur tantum Breviaria Fratrum Minorum, ut ſcribit Radulphus Tungrenſis, in ſuo inſigni Libro de Obſervantia Canonum prop. 22. indeque omnes libri Romæ de Divinis Officiis fuere novi, & Franciſcani, contra quos idem Radulphus propoſitione 17. & 18.

acriter invehitur, quòd plures Sanctos in Calendario invexerint, quàm antea, cum tali præjudicio Pfalterii, ut hanc multiplicitem Feſtorum etiam abufum deteſtandum, idem Radulphus appellare non dubitet. Guyetus quoque lib. 1. cap. 1. quaſt. 19. approbare neſcit Feſtorum pruriginem, quæ multorum è Clero tam Secularium, quàm Regularium animos ita pervafit, ut nihil plus optent, nihil ferè vehementius ambient, quàm abactis procul omnium Feriarum Officiis, continuis, ac propriè quotidianis Feſtis indulgere, opinantes ſibi, & Religioni magnum augmentum, & Eccleſiæ ſuæ, vel Ordini ſplendorem acciviſſe, ſi corrogatis undique opportune, importune Sanctis, conſertum, & coagmentatum, atque ſuperfluens Calendarium proprium compegerint, quod

N n 2

pro-

perfecto à prisco, & legitimo Ecclesie sensu alienum est. Quoad priscum Ecclesie sensum sufficit percurrere antiqua Kalendaria, in quibus perfectò rare inveniuntur Festivitates Sanctorum, & hinc est, quod citatus Radulphus præmissa comparatione Feriarum sex pro una Dominica, & Discipulorum 72. pro duodecim Apostolis sic concludit: *Sicut ergo pauci sunt dies Dominici, & multe Feria; ac pauci Apostoli, & multi Discipuli, ita pauca debent esse festivitates, & multe Ferie &c.* & paucis interjectis profequitur dicens: *Si bene computes & ordines, non erunt tot festivitates in anno, sicut sunt Dominici dies, quia servi non debent esse supra eorum Dominum, nec Discipuli supra Magistrum.*

Huic Radulphi auctoritati addit Guyetus etiam illam Gersonis Cancellarii Parisiensis, qui consultus à Canonicis Carnotensibus, qua ratione S. Josephi possent celebrare Festum; modum hunc illis præscribit, nimirum; ut Homiliam de Evangelio proprio legerent Feria V. post Dominicam 3. Adventus; & Missam eodem die de ipso cantarent: *qui modus, inquit Gerson, placeat admodum, quia facilis, nec turbativus in aliquo, vel impedivus ordinarii servitii de Adventu.* Ita Doctor ille in Epistola ad Cantorem Carnotensem data Constantiæ 7. Septembris An. 1416. qui & in alia itidem Epistola, scripta Parisiis 17. Augusti 1413. ipsam Homiliam cum tribus Responsoris, & Missam integram plenè describit. Hinc apparet, quanta esset priscis temporibus Officii Ferialis reverentia, quantaque aversio ab illius decoctione, cui tam multi hodie liberali nimis, impensoque studio favent.

Quod autem hæc Festorum multiplicatio sit etiam aliena à legitima Ecclesie mente, hoc elucet ex notabili detrimento, quod infertur Officio de tempore, adeò enim ingens est Festorum coacervatio, quam aliqui promovent, ut vix locus ullus, aut certè exiguus admodum Fertiis supersit, quin & Do-

mirica plurimæ supprimantur. Ad præca-
vendum hoc inconveniens emanarunt tum
Summorum Pontificum Constitutiones, tum
S. C. R. Decreta, nam Gregorius XIII. in
Bulla, quæ incipit: *Pastoralis Officii*, data
An. 1573. ad Ecclesias Hispaniæ, prohibet,
ne tantam multitudinem Festorum inducant:
in primis, ait Pontifex, *illud nobis declarandum*
se offert, ex quo magna oritur poterat confusio,
ut scilicet Officium majoris partis Feriarum anni
omitteretur, & ordo Breviarii subverteretur.
Sacra pariter Rituum Congregatio novis
Breviariis auctoritate Urbani VIII. recogni-
tis, eodem approbante Pontifice, immo &
jubente, appolluit Decretum illud, quo si-
cultatem omnem Ordinariis quibuscumque
adimit, Festa ulla Kalendaris, etiam pro-
priis, addendi, præter ea, quæ à Rubricis
conceduntur; ejus Decreti interpres noster
Gavantus Cap. 3. Sect. 3. sic ait: *Feriale Of-*
ficiam Domini est, quod à quo unquam servo non
debet obrui, & ideo videant Episcopi, ne pur-
itate Festorum fiat injuria Officio Feriali Do-
mini Dei nostri. Verba tamen insignis hujus
Magistri non sic accipienda sunt, quasi ali-
quod sit Officium, quod non sit Domini,
cum ipse Deus Optimus Maximus, & Do-
minus noster finis sit, ad quem omne Offi-
cium etiam Sanctorum dirigitur; sed cum
ratione materia aliud sit Officium de Sanctis,
in quo videlicet eorum laudes, & gratiæ à
Deo ipsis data prædicantur, & ipsimet San-
cti invocantur; aliud verò, in quo ipsemet
Deus, seu ipsius attributa ex professio laudan-
tur, aut Christi Domini mysteria, seu ejus
dicta, factave recoluntur: sensus Gavanti est,
utrumque sic ordinari debere, ut pluries de
Domino fiat Officium, quàm de Sanctis.
Quo sanè ordine nihil æquius, nihil decentius
excogitari potest, ait doctissimus Guyetus
loc. cit. ex quo placuit hæc exscribere.
Et qui cap. sequenti quæst. 1. subnectit, non
esse hoc novum zelandi genus, quod in Fra-
tribus Minoribus sui temporis redarguit,
ut supra diximus, Radulphus Tungrensis
pro-

proposit. 17. & 22. (sed eorum vindicias alibi exhibuimus) utpote qui Sanctos sui Ordinis proprios in Kalendarium Romanum intulissent, cujus rei fidem eidem Guyeto fecere duo Kalendaria, alterum editum An. 1483. alterum 1555. ambo predictis Festis, aliisque plurimis exoticis referta, quæ deinceps expuncta fuere. Et ne simile amplius à quocunque attentetur, emanavit mox allegatum Decretum omnibus Breviariis præfixum, eo maxime fine, ut vaga illa, & incerta Festorum etiam particularium multiplicatio restringatur.

In sequentibus Gavanti Capitibus ne ulli oriatur confusio, nostrarum Observationum, & Additionum methodum mutare, operæ pretium duximus. Igitur advertimus, quod verba illa, quæ his commatibus „ signata reperies, continebunt nova nostra Additamenta, seu Observationes, reliqua vero nullis virgulis prænotata, exhibebunt Gavanti Textum. Alia, quæ sunt hac Cruce † signata, sunt Additamenta Gavanti Textui ab aliis facta.

* * * * *

Cap. II. De Festis Sanctorum Mense Decembri.

De 29. *Novembris.* Vigilia S. Andrea, Extat Decretum de Vigilia Apostolorum apud Clement. *lib. 8. Const. Apost. cap. 39.* & Innocent. III. *de observ. jejun. cap. 2.* Officii auctor Pius V. est, qui Vigiliis omnibus addidit Homiliam super Evangelium Missæ, & Orationem ejusdem Missæ; nec antea fiebat de Vigilia, nisi in Missa: quod hoc loco satis sit semel dixisse. Officium Missæ hujus habetur in Antiphonario S. Gregorii, & Orationes in Sacramentario ejusdem. Epistola, & Evang. ut in Comite, seu Lectionario Sancti Hieronymi. „ Habetur etiam in Sacramentario Gelasiano, „ & in Calendario Frontonis.

In Adventu nihil fit de Vigilia, nisi in Missa, quia cedit Vigilia Fer. Adventus digniori: Missa vero dicitur de Vigilia cum comm. Feriæ, & S. Saturnini, quibus additur quarta *Fidelium*, si incidat in Feriam secundam, & quinta de B. V. juxta Rubr. gener.

Saturnini, fiebat de eo Officium in Breviario 1550. Venet. edito; nunc à Pio V. decreta est tantum ejusdem Commemoratio. Habentur Orationes Missæ omnes in Sacramentario S. Gregorii. „ Missa S. Saturni- „ ni legitur pariter in vetusto Codice Turo- „ nensi annorum circiter 800. in Missali

„ Gothico, & notatur in Calendario Fron- „ tonis. Sed in Ordine Gelasiano, & in „ Sacramentario Gellonensi Missa est de SS. „ Saturnino, Chrysanto, Mauro, & Daria: „ in Sacramentario Pameliano, & Menardino „ nulla fit mentio de S. Mauro.

„ Occurrente aliqua Vigilia in Adventu, „ Missa utique dicitur de Vigilia cum Com- „ memoracione Feriæ ex Rub. III. Missalis „ n. 4. & merito, cum nulla sit Missa Feriæ „ propria, sed tantum repetatur Missa Do- „ minicæ. Quod si in eadem Vigilia oc- „ currat Festum Duplex, vel Semiduplex, „ puta S. Saturnini in Vigilia S. Andrea, „ ubi celebratur sub Ritu duplici, vel se- „ miduplici, erit quidem facienda in Missa „ Commemoratio Vigiliæ post Commemo- „ rationem Adventus; sed utrum sit legen- „ dum Evangelium ejusdem Vigiliæ in fine „ Missæ, vide ea, quæ diximus in nostris „ Observationibus, & Additionibus ad Tonii „ 1. part. 1. Tit. 13. n. 7.

30. *Novembris* Andreae Apostoli Festum à primitiva Ecclesia, ex Clem. supracit. quod Bonifac. VIII. decreto firmavit, in honorem omnium Apostolorum. Vide Azor. *part. 2. lib. 1. cap. 24. in: 10.* Idem Bonifacius Duplicem stabilivit ritum. Epistola, Evangelium, ut in Comite Hieronymi, Officium

N n 3

Hora-